

مدیریت عملیات پنهان

www.ketab.ir

علی رستمی

۱۴۰۰

سرشناسه	:	رستمی، علی، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مدیریت عملیات پنهان / علی رستمی؛ ویراستاران علمی حشمت علیزاده، محمدرضا همایونی.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشکده علوم و فنون فارابی، انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۱ ص: مصور.
شابک	:	978-600-6028-11-8
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه: ص ۱۶۹-۱۷۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.
رده بندی کنگره	:	HV۸۰۸۰
رده بندی دیویی	:	۳۶۳/۲۳۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۴۴۵۶۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیپا

نام کتاب: مدیریت عملیات پنهان

نویسنده: علی رستمی

ویراستار علمی: حشمت علیزاده- محمدرضا همایونی

مدیر اجرایی: دانیال حیدری

ویراستار ادبی: جواد پسندیده

صفحه آرا: حسین حجت الاسلامی

طراح جلد: سید نواب موسوی

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

تمامی حقوق اعم از چاپ، تکثیر و نسخه برداری برای ناشر محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر ماخذ بلامانع است).

تلفن ناشر: ۲۹۹۴۲۶۵۸ صندوق پستی: ۴۵۷۳ - ۱۹۳۹۵

عنوان.....	صفحه.....
پیشگفتار.....	س.....
فصل اول: کلیات، تعریف و مفاهیم عملیات پنهان	۱
اهداف رفتاری.....	۱.....
مقدمه.....	۳.....
تاریخچه.....	۵.....
تعاریف اصطلاحات و مفهوم شناسی اقدام پنهان.....	۷.....
اقدام پنهان.....	۷.....
فعالیت‌های پنهان.....	۸.....
سطوح مدیریت در اقدام پنهان.....	۹.....
عناصر مؤثر در مدیریت اقدام پنهان.....	۱۰.....
عملیات مخفی.....	۱۰.....
عملیات اطلاعاتی.....	۱۰.....
ویژگی‌های عملیات مدیریت پنهان چابک.....	۱۱.....
فعالیت پنهان.....	۱۱.....
فعالیت اطلاعاتی.....	۱۲.....
مدیریت عملیات چیست؟.....	۱۲.....
مدیریت عملیات پنهان.....	۱۳.....
تبلیغات و عملیات روانی (اطلاعاتی).....	۱۵.....
اقدام سیاسی پنهان.....	۱۶.....
براندازی.....	۱۷.....
مراحل براندازی به نقل از مأمور سیا.....	۱۹.....

۲۲	اشکال عملیات پنهان
۲۴	اصول مدیریت عملیات پنهان
۲۴	بیانیه مأموریت پنهانی
۲۶	ویژگی های سازمان های اطلاعاتی و امنیتی در مدیریت عملیات پنهان
۲۷	وظایف مدیران عملیات پنهان
۳۳	سازماندهی
۳۶	همه‌پیک سازی تلاش ها
۴۱	کنترل
۴۶	تشخیص و تصحیح فعالیت ها
۴۷	تعامل پذیری (ارتباطات سازمانی)
۴۸	محیط در عملیات پنهان
۵۲	خودآزمایی فصل اول
۵۵	فصل دوم: ماهیت و گونه شناسی مدیریت عملیات پنهان
۵۵	اهداف رفتاری
۵۷	مقدمه
۵۸	عملیات پنهان گزینه بی سروصدا
۵۹	اقدام پنهان و دیپلماسی
۶۰	عوامل مؤثر در سودمندی اقدام پنهان
۶۱	خطرات عملیات پنهان
۶۲	گونه شناسی عملیات پنهان
۷۱	شناخت سازوکارهای پیشگیری و مقابله ای با اقدامات بیوتروریستی
۷۲	جریان سازی و نفوذ
۸۴	عملیات اختلال گری
۸۵	ترور- حذف فیزیکی

پیشگفتار

تأمین و پیگیری منافع ملی و رفع تهدیدات علیه ثبات سیاسی و امنیت ملی کشور در دنیا پیچیده کنونی مستلزم تدقیق و توجه هرچه بیشتر به اصول مبانی و فن‌های علمی، نوظهور و به‌کارگیری آن‌ها در سطح مختلف استراتژیکی تاکتیکی و عملیاتی است. غموض و پیچیدگی محیط‌ها، موضوعات، سوژه‌ها و نحوه تأمین منافع ملی نیازمند به ابداع و استفاده از انواع طرح‌های سازمانی پیشرفته توسط نهادهای سیاسی، امنیتی، اطلاعاتی و نظامی است، چراکه در غیر این صورت کشور و نظام در این میدان رقابت و محیط پرتنش مرتباً دچار غافل‌گیری و شکست اطلاعاتی - امنیتی خواهند شد. به‌کارگیری رویکردها، روش‌ها و ابزارهای جدید ذهنی (تحلیلی) و فنی (مهندسی) موجب ارتقای کیفیت طرح و برنامه امنیتی شده، تأمین اهداف از پیش تعیین‌شده را تسهیل بخشیده و موجب پیش افتادن نظام در عرصه‌های تهدید و خطر خواهند شد. به همین دلیل در کشورها و قدرت‌های بزرگ اصرار فراوانی بر مدرن شدن روش‌ها و ابزارها و اجرای طرح‌های امنیتی - عملیاتی با اتکا به مهارت‌های نوین صورت می‌گیرد تا جایی که حتی تلاش می‌شود نظام و نهاد تصمیم‌گیری و فرایندهای تصمیم‌سازی که به‌عنوان ذهنی‌ترین و فردی‌ترین بخش یک سازمان به شمار می‌آیند را بر رویکردها و ابزارهایی همچون هوش مصنوعی، داده‌کاوی، یادگیری الکترونیک و ... مبتنی ساخته و نقش عامل انسانی را به حداقل برسانند. در این میان عملیات یا اقدام پنهان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین حوزه اقدامات امنیتی - اطلاعاتی نیز طی سالیان اخیر دچار تحولات جدی شده و ماهیتی پیچیده، فنی، تودرتو و چندلایه به خود گرفته است. تحولات در عرصه اقدام و عملیات پنهان هم در عرصه طراحی و برنامه‌ریزی و هم در عرصه عمل و اجرا (درصحنه) بسیار پیشرفته شده و تحولات جدی به خود دیده است. در نتیجه کیفیت اثرگذاری عملیات و اقدامات پنهان نیز به‌سرعت تغییر کرده و کشف و شناسایی و مقابله با

آنها نیز دشوارتر شده است. در دنیایی که گریزی از انجام اقدام پنهان برای تأمین منافع ملی نیست، دستگاه‌های امنیتی - اطلاعاتی نظام جمهوری اسلامی نیز موظف به بازخوانی روندها و روش‌های نوین و استفاده هوشیارانه از آنها در این خصوص است. بر همین اساس و برحسب تجربه و مرور ادبیات موجود، کشورهای مختلف دنیا در یکی دو دهه اخیر شروع به بازسازی نیروها و نهادهای تخصصی خود نموده‌اند که منجر به تشکیل انواع نیروها و سازمان‌های نظامی و شبه‌نظامی با عنوان واحدهای اقدام ویژه یا واکنش سریع و ... شده است و البته این بخش از تغییرات نمود و ظهور بیشتری داشته است، اما به نظر می‌رسد بخش اصلی تحولات در عرصه طراحی عملیات پنهان و برنامه‌ریزی‌ها مربوط باشد که به دلیل راهبردی بودن آنها کمتر مطرح و منتشر شده است و به این دلیل با فقر منابع و ادبیات مواجه می‌شویم. بر این مبنا و به منظور تقویت و ارتقاء طرح‌های عملیات ویژه یا به‌طور مشخص عملیات پنهان در نوشتار پیش رو به بحث و بررسی در خصوص شناخت ماهیت پنهان، گونه شناسی عملیات و اقدام پنهان، کاربردها و کارکردهای فن سناریونویسی و الزامات و روش‌های پیاده‌سازی آن در طراحی عملیات پنهان با تمرکز بر موضوعات خارجی (و برون‌مرزی) پرداخته و تلاش می‌شود تا به مهم‌ترین فواید و ملاحظات به‌کارگیری رویکرد و فن سناریونویسی ماهیت و کارکردها و گونه شناسی در عملیات پنهان توجه شود.

عضو هیئت علمی دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

علی رستمی